

לפני 25 שנה

כתבות-תחקיר שצקו נעשה במצריים, תורכיה וברית המועצות.
בשך הגיליון הכרוסלן יצחק רובינשטיין מקבוצת מכבי חיפה.

גליון "העולם הזה" שיצא לאור לפני 25 שנים כרויק, הניש ככתבת-ענק את דיוקנו של יצחק דוידוביץ' תחת הכותרת "דיוקנו של צעיר בן הארץ". יצחק בן ה-17 זכה ב"פרס העולם הזה" כשלו תושיות ואומן-לובי, כביצוע מעשי-מפת' ביום השישי של המכול. ככתבה מפורטת במדור "היום" הביא כתבו השביעי ספרים מ"מרד הונאיים" והמישפט שנתערך למני היגיו המרד, שעה שחברת-השיט האומית מסרבת להעסיק את המורדים בפעולה הפורמאלית שיתלו ועומד נגדם תיק פלילי. בגליון "העולם הזה" לפני 25 שנה הביאה מערכת השביעי

אלוף (מיל.) יצחק שדה קורא לתמיכה ישראלית במאבק

המצרי נגד הבריטים בסואץ * בן-גוריון מציע:

"נער או נערה לתפקיד ראש-המשלה"

"העולם הזה" 744
תאריך: 31.1.52

נה אחת נוספת, ולהשאיר את החלטתם הסופית למועד מאוחר יותר.

תיאטרון

לא-כל-כך פשוט

בימי שקספיר היו מצויים שלטים על הבמה לאמור: "כאן בית", "כאן ירח", "כאן עץ". בתיאטרון הישראלי משתמשים באמצעים עדינים יותר, אך לא פחות יעיר. אם הופיע על הבמה צעיר המדבר והמתנהג כאידיוט, סימן שהוא צבר, אם הוא מקלל באיטלקית, סימן שהוא שירת בבריגדה, אם הוא שייך לעוד כמה צעירי רים וצעירות מאותו הסוג השרים ורוק-דים בכל שעות היום והלילה, סימן שזה קיבוץ.

גיבעת-רעים הוא קיבוץ כזה. שאלו באה אילנה (בתיה אוסטרובסקי), עירונית. היא לובשת שמלה אדומה וצובעת את שפתיה. אילנה מיואשת, מסני שלזנער אין אידיאלים והוא מושחת. היא לא רואה מה שהצופה התמים רואה, שבקיבוץ יש נוער לא-מושחת שיש לו אידיאלים. המחזאות מקבלת על עצמה לפקוח את עיניה בשלוש מערכות ממושכות.

המכשיר של המחזאות לצורך זה הוא חנה'לה (אינה כרמל), ג'ינג'ית הדואגת לכלל האנושות. היא מוצאת במכבסה פתק של צעיר המודיע שיאבד עצמו לדעת. אך שכח לחתום. חנה'לה מחפשת את המתר, אבד הצעיר, מפשפשת בעיסקי וזלחה. אומנם אינה מוצאת את המתאבד, אך מתנחמת במוצאה במקומו חתן.

גם חיי-האהבה של אילנה מסתדרים ב"התאם לניחשים של הצופה הפיקח. עוד במערכה הראשונה ברור שאילנה וגבריאל המשובר (יעקב בן-משח) יודקקו חיש מהר לחדר-מישפחה. במערכה השלישית לא קורה דבר שלא יכול היה לקרות בנוחיות במערכה הראשונה.

כאשר חנה'לה משכנעת לבסוף את ה"משורר" שלא-כל-כך פשוט לכתוב מחזה על הקיבוץ, היא נותנת לצופים תזונה למחשבה.

אנשים

● בסמינר של איחוד הקבוצות והקיבוצים (המפא"י) הופיע ראש הממשלה, ד"ר בן-גוריון ושיבח את יעילותם של האנשי הצעירים. אחר שבחו את אלופי צה"ל הצעירים, הציע הצעה של ממש: "אלו הצעתם לי נער צעיר או נערה לתפקיד ראש הממשלה, הייתי מודה לכם!"
● תוך 3 ימים ריכזו ארבעה שחקני גי הביתה עצמם לשני זוגות נשואים. ה"ראשונים": שושנה רביד ושרגא פרידמן. אחרים רות זקהיים ועזריה רפפורט. נישואיו של הזוג השני שנערכו בכרמליה החיפאי, הצטיינו בהוי פעה שלא היתה כלולה בתוכנית: פריצת אחד מקירות האולם על-ידי אוטובוס שחר שבור-בלמים. למאות הנוכחים לא אירע דבר, אולם שני סרני צה"ל, מנוסעי ה"אוטובוס", נפצעו קל.

* היאחות הנח"ל בעין-רדיאן הפכה יוטבתה של היום, שהיא קיבוץ פורח.
** צריפים ירח — מאת שולמית בתי דורי.

מנהל הטיבת-המזון במשרד-המיסחר והתעשייה. אבינועם הלוי, עיין במחקר המכון האמריקאי להדרכה תזונתית, מצא שהגאות בתאונות העבודה במפעלי-ה"ע" שיהיה היא בשעות הצהריים והבוקר. הפור על הנאלץ להפסיד כמה שעות בנסיעה, אינו מספיק לסעוד בביתו ולהכין צידה לדרך. עם הנהגת המיטבחים במפעלי-התעשייה, ירד מיספר תאונות-העבודה בי שעות אלה למינימום.

אולם נראה שמנהל הטיבת-המזון לא עיין במחקרים אחרים, הקובעים-שסבל או ער בדי-בנין, וקוקים ל-6000 קלוריות ומעלה ליום. על כן הוא הקצב לעובדי נמלים, בניין, מפעלי-ייצוק, עד ל-3300 קלוריות ליום שאספקתן, לאור מצב המזונות בי ארץ, מוטלת בספק.

הנהגת המיטבחים במפעלי-התעשייה, ירד מיספר תאונות-העבודה בי שעות אלה למינימום. אולם נראה שמנהל הטיבת-המזון לא עיין במחקרים אחרים, הקובעים-שסבל או ער בדי-בנין, וקוקים ל-6000 קלוריות ומעלה ליום. על כן הוא הקצב לעובדי נמלים, בניין, מפעלי-ייצוק, עד ל-3300 קלוריות ליום שאספקתן, לאור מצב המזונות בי ארץ, מוטלת בספק.

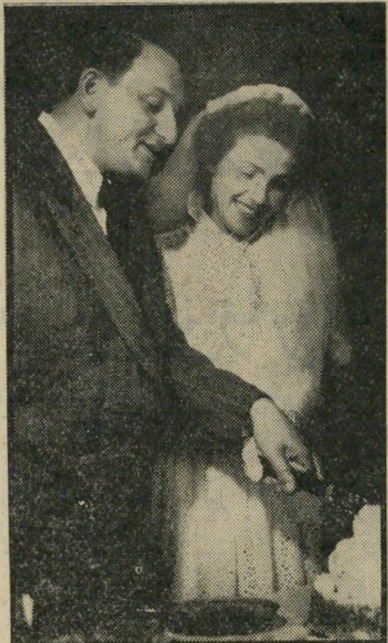
הנוב

קשה להיות מפא"יניק

"קשה להיות מפא"יניק!" נאמח בחור שחרחר, והעיקף מבט מקטרג בהרי אדום התלולים שלא הניעו עפעף, כשעושים עוול למישהו אחר, הרי יכול הוא לקלל את הממשלה ואת המפלגה. אבל את מי יכולים להאשים אנחנו? בכל זאת מצא אותו מפא"יניק את מי להאשים.

הסיפור החל בדצמבר 1950, כשירדו 25 איש לעברונה, השוכנת בקילומטר ה-14 מצפון לאילת, והקימו מיצפה חקלאי (מעין חוות-ג'ינסיונות) במקום. ירידה זו היתה מלווה בהמולה: עיתוני מפא"י ** הכריזו על המעשה הגדול, ולא שכחו להזכיר שה-

* שהיה ממונה על ביצוע הקיבוצ ב" אספקת המזון בארץ באותם ימים.
** היומונים: "דבר", "הדור" והשבר עון, "אשמורת".

עזריה ורות רפפורט
בצל הבלמים —
שרגא ושושנה פרידמן
— ריכוז שחקנים

עזריה ורות רפפורט
בצל הבלמים —

העם

ובחרת בטוב!"

העיתונים היו מדולדלים, כיאה לעיתור גים במדינה שראשיה אינם מחמיצים כל הזדמנות כדי להביע כפומבי את זילווולם בתפקיד העיתונות. אולם הידיעות שנדה"סו לתוך שני העמודים היו מרעישות. שוב נזכרו מיליון ושבע-מאות אלף אזי רחי המדינה כי חיים הם באי קטן, אשר גלי המהפכה המרחבית מכים בו מכל עבר. 365 קילומטרים מפרידים בקר-אוויר בין חיפה אילת. 290 קילומטרים מפרידים בין תל-אביב ואיסמעיליה. אולם היה נדמה כי הקירבה אינה רק גיאוגרפית: באיס-מעיליה טילו "כלניות" * אדומי-כומתה ברחובות העוברים, כשאלפי צעירים, משי כילים ונבערים, שחיימו לפני שנים, גם את אליהו חכים ואליהו בית-צורי **.

מחקים עתה את מעשיהם בממדים שהיו בלתי-אפשריים בארץ-ישראל. רק מעטים בישראל הבינו את קירבת המאורעות במצרים למהפכה שהולידה את עצמאות ישראל. רבים מבין רודפי ה"כלי-גיו" ברחובות תל-אביב שמתו לנצחון ה"כלניות" ברחובות איסמעיליה, אף שהציר עו להשתמש בהזדמנות זו כדי לתקוע (בי עזרת הבריטים) שאבריה בוגב המצרים הלוחמים ***.

בעירבויה זו של מחשבות מבובלות נשמע קול אחד, שעורר למחשבה. האיש שחינך דור של מפקדי פלמ"ח, ביניהם האלופים מכי-המצרים אלון ושמעון אבי-דן, קרא לתייחוס חדש של מחשבה ורגש. כתב יצחק שדה:

"אומנם אנו במצב מילחמה עם מצרים, ואיננו במצב מילחמה עם בריטניה. בכפי-פית-מי מחלך עתה בינינו לא מושל בריטי, אלא איזה בא"כוח... בריטים בסור אץ. הרי זו סכנת-תמיד לישראל... מצרים חופשית עשויה להיות בעלת-בריתנו. ה"מצפון הציוני-הסוציאליסטי אמר לי: ובחרת בטוב. טוב לנו — מה שטוב לסובב אותנו."

המשק

מחקרים הצריכים עיון

76.000 פועלים שקיבלו עד עתה תוספת מזון של העובדים עבודה גופנית קשה, יקבלו מעתה את תוספת המזון בצורת ארוחות חמות במפעלים שבהם הם מ"עסקים. ההסבר הרישמי: הפועל המקבל תוספת מזון אינו נהנה ממנה בעצמו, אלא מתחלק במיצרכים עם ילדיו ואשתו.

* כעבור תקופת זמן, הפכה מערכת "העולם הזה" את "מעשי המופת" למסורת.
** כינוי שהודבק ליחידות-הצנחנים הבריטיות, ששהו בארץ בתקופת סוף-המנדט דט הבריטי.

*** מישפטם של חכים ובית-צורי, שיי מש פתיחה להתעוררות הנוער המצרי ל" עצמאות, והותיר את רישומו בקצינים ש" ביצעו, בהמשך 1952, את המהפכה המצ-רית.

**** הצעה שהוצאה לפועל ב' 1956 ב" ברית המשולשת" ישראל-בריטניה-צרפת, שקדמה ל"מיצע קדש".